

Motioner för lagstiftning

Indepent Living Sverige har tagit initiativ till Gruppen för funktionshindrades medborgarrätt där sju riksdagsledamöter, en från varje parti, ingår. Inför sammanträdet i februari sammanställde jag de för oss intressanta motioner, som lämnades under allmänna motionstiden i höstas.

Syftet var att visa hur nära motionerna står till varandra när det gäller ett diskrimineringsförbud i grundlagen, anpassning av svensk lag till FN:s standardregler, en generell antidiskrimineringslag samt ansvars- och finansieringsprincipen.

GRUNDLAGSTILLÄGG

Motionen **Grundlagen och diskriminering av funktionshindrade** av Sonja Fransson (s) föreslår uttryckligen ett tillägg, (läs intervjun med henne i STILETTEN nr 4). Ytterligare två motioner kan tolkas ungefär i samma riktning.

Stöd till funktionshindrade av Lars Leijonborg m.fl. (fp) föreslår att "Diskriminering av handikapp skall i lag likställas med diskriminering på grund av kön, hudfärg eller etnisk tillhörighet." (Formuleringen kunde också åsyfta en ändring av brottsbalken som idag kriminaliserar diskriminering p.g.a. kön, hudfärg eller etnisk tillhörighet men inte p.g.a. funktionshinder).

Handikappolitiken av Chatrine Pålsson m.fl. (kd) föreslår en generell lag mot diskriminering av personer med funktionshinder. "I grundlagen förbjuds diskriminering av människor på grund av till exempel kön och religion.... Även om propositionen för diskrimineringsförbud i arbetslivet naturligtvis är ett steg framåt så saknar vi fortfarande helhetsgreppet. ...Vi upprepar vårt krav på en generell lagstiftning mot diskriminering."

– Förslaget till grundlagstillägg stöddes av 31 riksdagsledamöter i den enkät som IL Sverige genomförde maj-juli 1998. Samma fråga kommer att ingå i ILS:s nya enkät under februari/mars. Fler positiva svar förväntas då.

FN:S STANDARDREGLER

I Sonja Franssons (s) motion om **FN:s Standardregler** påpekas behovet av

"en strategi för hur samhället ska omvandlas med FN:s standardregler som redskap".

I **Stöd till funktionshindrade (fp)** slås fast att FN:s standardregler måste efterlevas i Sverige. "På samma sätt som arbetet fortskrider med att förverkliga barnkonventionen genom att skärpa lagstiftningen måste ett omfattande arbete sättas igång även för att anpassa Sveriges lagar efter de krav som uppställs i FN:s standardregler."

EN GENERELL

ANTIDISKRIMINERINGSLAG

Ett antal motioner föreslår en mera sammanhängande enhetlig lagstiftning som ska täcka ett större fält. Med hänvisning till FN:s standardregel 15 ("Staterna skall skapa en rättslig grund för delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.") vill tidigare nämnda motion: **Stöd till funktionshindrade (fp)** stärka det rättsliga skyddet mot diskriminering.

"Det är angeläget att en lag kommer till stånd så att vi på olika sätt kan bidra till en fortsatt utveckling där ingen i vårt land diskrimineras på grund av en funktionsnedsättning."

Motion **Diskriminering av funktionshindrade** av Ingrid Burman m.fl. (v) hänvisar bl.a. till Americans with Disabilities Act (ADA) och Handikapputredningen som föreslog en lag mot diskriminering av funktionshindrade.

"En diskrimineringslag skall gälla samfärdsel, ekonomi, arbete, tillgång till varor och tjänster, till ny teknik och teknikutveckling, bostäder, offentliga miljöer och deltagande i arvoderad verksamhet så som ideella eller fritidspolitiska uppdrag." Man begär uttryckligen förslag till "en antidiskrimineringslag".

Handikappolitiken av Chatrine Pålsson m.fl. (kd) hänvisar till regeringens proposition om ett diskrimineringsförbud i arbetslivet och fortsätter: "Även om det naturligtvis är ett steg framåt så saknar vi fortfarande helhetsgreppet.

Vi upprepar vårt krav på en generell lagstiftning mot diskriminering."

Motion **Handikappolitiken** av Ulf

KristerSSon m.fl. (m) ger en översikt över ADA och föreslår att man borde "studera resultaten och konsekvenserna av denna mycket avancerade lagstiftning som i sin omfattning saknar motsvarighet i Sverige".

Motionärerna föreslår en utredning av hur de amerikanska erfarenheterna kan användas i Sverige.

Utskottet borde utforma erforderlig lagtext. I hemställan nämns "en antidiskrimineringslag för funktionshindrade".

Motion **De funktionshindrades behov** av Thomas Julin m.fl. (mp) nämner ett antal områden såsom kollektivtrafik, kultur, den byggda miljön, arbetslivet och den demokratiska debatten där människor med funktionshinder diskrimineras genom bristande tillgänglighet.

En bredare syn på diskriminering framförs även i motion **Diskriminering i arbetslivet** av Lars Lindblad m.fl. (m). Med hänvisning till regeringens proposition om diskriminering i arbetslivet konstaterar motionärerna att:

"de föreslagna lagarna skall ses som ett första steg i arbetet med att öka ...Vi menar därför att regeringen skyndsamt utreder ett samlat skydd som omfattar även andra delar av samhället och inte bara arbetslivet."

ANSVAR OCH FÖRDELNINGSPRINCIPEN

För att finansiera samhällets anpassning föreslår slutligen en del motioner uttryckligen ansvars- och finansieringsprincipen enligt vilken företag, organisation eller myndigheter ansvarar för anpassningen av sin verksamhet och dess finansiering. Dessa motioner är:

Ett samhälle tillgängligt för alla av Kenneth Johansson m.fl. (c), **Kollektivtrafiken och resenärer med funktionshinder** av Karin Falkmer (m), **Handikappolitiken** av Ulf KristerSSon m.fl. (m) samt motionen **Stöd till funktionshindrade** av Lars Leijonborg m.fl. (fp).

ADOLF D. RATZKA*